

Sygn. akt I C 207/13

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 października 2014 roku

Sąd Okręgowy w Sieradzu I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Katarzyna Powalska

Protokolant: Mateusz Olejniczak

po rozpoznaniu w dniu 17 października 2014 roku w Sieradzu

na rozprawie

sprawy z powództwa **D. J.**

przeciwko **C. S. i G. S.**

o zapłatę

1. zasądza od pozwanych C. S. i G. S. solidarnie na rzecz powoda D. J. kwotę 85.000 (osiemdziesiąt pięć tysięcy) złotych z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP rocznie, od dnia 16 października 2010 roku do dnia zapłaty ;
2. umarza postępowanie w pozostałej części;
3. zasądza od pozwanych C. S. i G. S. na rzecz powoda D. J. kwotę (...) (siedem tysięcy osiemset sześćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3600 (trzy tysiące sześćset) złotych tytułem zastępstwa procesowego;
4. nie obciąża pozwanych wydatkami poniesionymi w toku procesu, które przejmuje na rachunek Skarbu Państwa.

Sygn. akt I C 207/13

UZASADNIENIE

W pozwie z dnia 10 czerwca 2013r. (data wpływu) powód D. J. dochodził wydania nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, obejmującego solidarny obowiązek pozwanych C. S. i G. S. zapłaty na jego rzecz kwoty 85.000 złotych wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego NBP od dnia 2 sierpnia 2010 r. i kosztami procesu, w tym kosztami zastępstwa procesowego wedle norm prawem przewidzianych. Na wypadek wniesienia sprzeciwu od nakazu zapłaty wnosił o wydanie wyroku powyższej treści. W uzasadnieniu swojego roszczenia wskazał, że wywodzi je z tytułu łączącej strony umowy pożyczki.

W dniu 19 czerwca 2013 r. Sąd Okręgowy w Sieradzu wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, zgodnie z petitum pozwu.

Powyższy nakaz zapłaty pozwani zaskarżyli wnosząc sprzeciw, w którego zarzutach podnieśli zarzut potrącenia z wierzytelnością przysługującą im wobec powoda. Twierdzili, że powód nabył nieruchomości położoną w miejscowości D., dla której Sąd Rejonowy w Wieluniu prowadzi księgę wieczystą (...), przy czym było to nabycie „nieformalne”, gdyż wszystkich czynności w imieniu powoda dokonywał M. T. (1). D. J. nigdy nie zapłacił za nabytą nieruchomość.

Sprzedającą w zakresie tej czynności była W. B. – babka pozwanej, w imieniu której do aktu notarialnego przystąpiła jako pełnomocnik G. S., upoważniona także do odbioru ceny nabycia. Ponadto pozwana powoływała się na umowę cesji wierzytelności z tytułu ceny sprzedaży powyższej nieruchomości, zawartej pomiędzy nią, a W. B..

Powód ostatecznie ograniczył roszczenie w zakresie odsetek, wnosząc o ich zasądzenie od dnia 16 października 2010 roku do dnia zapłaty i popierał powództwo w pozostałej części.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

W dniu 2 sierpnia 2010 r. w W. D. J. zawarł z C. S. i G. S. umowę pożyczki, na mocy której pożyczył pozwanym kwotę 85.000 złotych. Pieniądze zostały fizycznie przekazane pożyczkobiorcom w dniu zawarcia umowy. W treści § 2 tego porozumienia strony określiły, iż pożyczka podlega zwrotowi na rzecz pożyczkodawcy wraz z odsetkami umownymi w wysokości czterokrotności stopy kredytu lombardowego Narodowego Banku Polskiego w terminie do dnia 15 października 2010 r. O udzielenie przedmiotowej pożyczki zwróciła się do powoda córka stron – A. S., którą powód wcześniej znał, ale jej udział w czynności ograniczył się wyłącznie do skontaktowania stron umowy. Umowa pożyczki z dnia 2 sierpnia 2010 r. była jedyną czynnością prawną, zawartą przez D. J. z C. S. i G. S.. Powód nie nabywał od pozwanych, ani od W. B. jakiegokolwiek nieruchomości (dowód : umowa pisemna k. 11 – 12, zeznania powoda k. 66 i 66 verte).

W dniu 28 października 2010 r. przed notariuszem K. D.doszło do zawarcia przedwstępnej umowy sprzedaży, na mocy której A. S.działająca jako pełnomocnik W. B.zobowiązała się do zawarcia do dnia 31 stycznia 2011 r. umowy sprzedaży nieruchomości zabudowanej, składającej się z działek oznaczonych w ewidencji numerami: (...)(...)i (...)o powierzchni 7.645 m², objętej księgą wieczystą (...)za cenę 400.000 złotych na rzecz M. T. (2), który miał dokonać nabycia do majątku osobistego, za środki z tego majątku pochodzące. W dniu 31 stycznia 2011 roku notariusz K. D.sporządziła protokół niestawiennictwa jednej ze stron i stawiennictwa drugiej strony, z treści którego wynikało, że pomimo wezwania W. B., ani jej pełnomocnik – A. S.nie stawily się na termin czynności notarialnej. W. B.i G. S.podpisały „umowę przelewu wierzytelności”, opatrzoną datą 27 października 2010 r. , na mocy której W. B.„przełała” na rzecz G. S.wierzytelność w stosunku do M. T. (2), „a także w stosunku do D. J.....z tytułu zawarcia przedwstępnej umowy sprzedaży oraz umowy przyrzeczonej dotyczących nieruchomości”. Chodziło o nieruchomość położoną w miejscowości D., dla której prowadzona jest księga wieczysta (...)

(dowód: kopia aktu notarialnego k. 26 – 33, kopia protokołu k. 34-35,umowa k. 41).

Należność wynikająca z umowy pożyczki z dnia 2 sierpnia 2010 r. nigdy nie została zwrócona (bezsporne).

W dniu 15 maja 2012 roku Sąd Okręgowy w Sieradzu wydał wyrok zaoczny w sprawie IC 27/12, na mocy którego zobowiązał W. B.do złożenia oświadczenia woli, którego treścią jest przeniesienie na rzecz M. T. (2)własności nieruchomości położonej w miejscowości D.gmina W., składającej się z działek oznaczonych numerami ewidencyjnymi : (...)(...), (...), o powierzchni 0,7645 ha, dla której prowadzona jest księga wieczysta (...), na warunkach określonych w przedwstępnej umowie sprzedaży zawartej przed notariuszem K. D.w dniu 28 października 2010 r. Wyrok jest prawomocny (bezsporne).

Sąd dał wiarę zaferowanym w toku postępowania dokumentom, których autentyczność nie budziła wątpliwości i nie była kwestionowana przez którąkolwiek ze stron . Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom powoda korelującym z przedstawionym przez niego dokumentem umowy pożyczki.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje :

Zgodnie z treścią art. 720 § 1 k.c. przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy.

W przedmiotowej sprawie, poza wszelką wątpliwością jest fakt zawarcia przez strony umowy pożyczki, na mocy której D. J. zobowiązał się przenieść na rzecz G. S. i C. S. kwotę 85.000 złotych i pieniądze te zostały pozwanym fizycznie przekazane. Okolicznościom tym nie przeczyli sami pozwani, potwierdzając ów fakt w treści sprzeciwu od nakazu zapłaty. Nie kwestionowali także twierdzenia powoda o tym, że kwota pożyczki nie została pożyczkodawcy zwrócona. Przeciwwstawiali zaś roszczeniu D. J. okoliczność posiadania względem niego wierzytelności i w tej płaszczyźnie podnieśli zarzut potrącenia.

Aby możliwa była wzajemna kompensata wierzytelności dwie osoby muszą być względem siebie dłużnikami i wierzycielami w zakresie wierzytelności pieniężnych albo co do rzeczy oznaczonych co do gatunku tej samej jakości, obie wierzytelności muszą być wymagalne i mogą być dochodzone przed sądem lub innym organem państwowym (art. 498 § 1 k.c.).

Powód kwestionował fakt istnienia swojego długu wobec pozwanych z jakiegokolwiek tytułu. W tych okolicznościach na pozwanych spoczywał ciężar udowodnienia faktu zarówno co do istnienia wierzytelności, na którą się powoływali, jak i dopuszczalności i warunków jej potrącenia (art. 6 k.c.).

W zaoferowanym w sprawie materiale dowodowym brak podstaw do przyjęcia aby powód był z jakiegokolwiek tytułu dłużnikiem pozwanych, a w szczególności z tytułu wskazywanego przez małżonków S.. Przede wszystkim bowiem pozwani wskazywali jako źródło wierzytelności umowę sprzedaży nieruchomości położonej w D. przy ulicy (...), w ramach której D. J. byłby zobowiązany z tytułu zapłaty ceny w wysokości 400.000 złotych. Fakt ten nie wynika z dokumentów przedstawionych przez pozwanych, które wskazują iż doszło do zawarcia jedynie przedwstępnej umowy sprzedaży tej nieruchomości i to pomiędzy W. B. a M. T. (2). Żaden z przedstawionych dokumentów nie wskazuje na udział w powyższej czynności D. J.. Niezależnie od tego niewiarygodne są twierdzenia pozwanych aby doszło do zawarcia umowy przyrzeczonej, bo dopiero taka umowa rodzi zobowiązanie zapłaty ceny. Pozwani w sprzecznie od nakazu zapłaty twierdzili, że do zbycia nieruchomości doszło w dniu 28 października 2010 r., a czynności tej dokonał M. T. (2) w imieniu i na rzecz powoda. Jest to jednak twierdzenie gołosłowne, zwłaszcza, że powód wyraźnie temu zaprzeczył, a ponadto sami pozwani przedstawili kopię aktu notarialnego stanowiącego protokół niestawiennictwa jednej ze stron i stawiennictwa drugiej strony, z treści którego wynika, że do dnia 31 stycznia 2011 roku (data sporządzenia protokołu) umowa przyrzeczona nie została zawarta. Ponadto wyrokiem Sądu Okręgowego w Sieradzu z dnia 15 maja 2012 r. W. B. została zobowiązana do dokonania czynności objętej przedwstępną umową sprzedaży z dnia 28 października 2010r. i to na rzecz M. T. (2), a nie D. J.. Niezależnie zaś od tego swoje uprawnienia do uzyskania ceny przedmiotowej nieruchomości wykazywała jedynie G. S.. Z przedstawianych dokumentów nie wynikał jakikolwiek udział w nich C. S.. W tych okolicznościach niedopuszczalne było przeprowadzenie dowodu z zeznań świadków B. S. i W. B., wnioskowanych przez pozwanych, w kontekście zakazu dowodowego wynikającego z treści art. 247 k.p.c. i powyższe wnioski zostały oddalone.

Przy tych wnioskach brak jakichkolwiek podstaw do uznania, że istnieje wierzytelność pozwanych względem powoda podlegająca potrąceniu, stąd też dalsze rozważania w przedmiocie zarzutu potrącenia wydają się zbędne.

Pozwani nie przedstawili zaś innych argumentów contra żądaniu zawartemu w pozwie, dlatego powództwo podlegało uwzględnieniu w zakresie popieranym przez powoda.

Sąd zasądził dochodzone odsetki umowne od kwoty głównej, mające swoje źródło w treści § 2 umowy pożyczki z dnia 2 sierpnia 2010 r. i na podstawie art. 481 § 1 k.c. W części roszczenia odsetkowego ograniczonego przez powoda, Sąd umorzył postępowanie na podstawie art. 355 § 1 k.p.c.

W kontekście procesowym sprawy należy podnieść, że w toku postępowania po złożeniu sprzeciwu od nakazu zapłaty pozwani wnosili kilkakrotnie o odroczenie rozprawy, powołując się na zły stan zdrowia obojga. Zgodnie z treścią art. 156 k.p.c. sąd odracza posiedzenie tylko z ważnej przyczyny. Pozwani za taką przyczynę wskazywali stan ich zdrowia. Z zaświadczenia lekarza sądowego B. O. z dnia 18 stycznia 2014 r. wynikało, iż C. S. może brać udział w procesie sądowym po dniu 3 maja 2014 r., zaś G. S. dopiero w lutym 2015 roku. Zgodnie z treścią art. 214 § 1 k.p.c. rozprawa

ulega odroczeniu jeżeli nieobecność strony jest wywołana znaną sądowi przeszkodą, której nie można przewyciężyć. Taką przeszkodą niewątpliwie jest choroba. Jednocześnie norma art. 214¹ § 1 k.p.c. stanowi iż usprawiedliwienie niestawiennictwa z powodu choroby stron wymaga przedstawienia zaświadczenia potwierdzającego niemożność stawienia się na wezwanie, wystawionego przez lekarza sądowego. Pozwani przedstawili takie zaświadczenia. Jednakże z treści art. 12 ust. 2 ustawy z dnia 15 czerwca 2007 r. – o lekarzu sądowym – Dz. U. z 9.07.2007 r. ze zm. wynika, iż właściwy do wystawienia zaświadczenia jest lekarz sądowy objęty wykazem lekarzy sądowych dla obszaru danego sądu okręgowego, właściwego dla miejsca pobytu uczestnika postępowania. Pozwani wskazujący w toku sprawy jako swoje miejsce pobytu W., przedstawili zaświadczenia od lekarza sądowego B. O., która nie jest objęta wykazem lekarzy sądowych prowadzonym przez Prezesa Sądu Okręgowego w Sieradzu. Zarządzeniem z dnia 11 sierpnia 2014 r. pozwana była pouczona o powyższej okoliczności, jak również o tym, że powyższe zaświadczenie nie zostanie uznane jako wiarygodny dokument potwierdzający przyczynę nieobecności pozwanej na rozprawie w dniu 17 października 2014 r. Z orzecznictwa S.N. wynika, że zaświadczenie lekarza sądowego stanowi dokument, który może być poddany ocenie po zamknięciu rozprawy (por. wyrok z dnia 10 marca 2011 r., V CSK 302/10, OSNC – ZD 2012, nr A, poz. 14). Sąd nie dał wiary zaświadczeniom przedstawionym w sprawie przez oboje pozwanych wystawionym przez lekarza B. O.. Strony nie wykazały aby był to lekarz właściwy do wystawienia takich zaświadczeń w przedmiotowej sprawie, a w stosunku do C. S. także z powodu sprzeczności okoliczności wynikających z zaświadczenia z treścią opinii biegłego lekarza sądowego psychiatry i biegłego psychologa. Ponadto pozwany nie przedstawił po dacie 3 maja 2014 r. nowego zaświadczenia od właściwego lekarza sądowego wskazującego na istnienie okoliczności stanowiących przeszkodę jego nieobecności w sądzie, której nie można przewyciężyć. Zaświadczenia takiego przed zamknięciem rozprawy nie przedstawiła także pozwana.

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 102 k.p.c., obciążając pozwanych jedynie kosztami poniesionymi w toku procesu przez powoda. Natomiast co do wydatków Sąd przejął je na rachunek Skarbu Państwa.

Z tych względów orzeczono jak w wyroku.